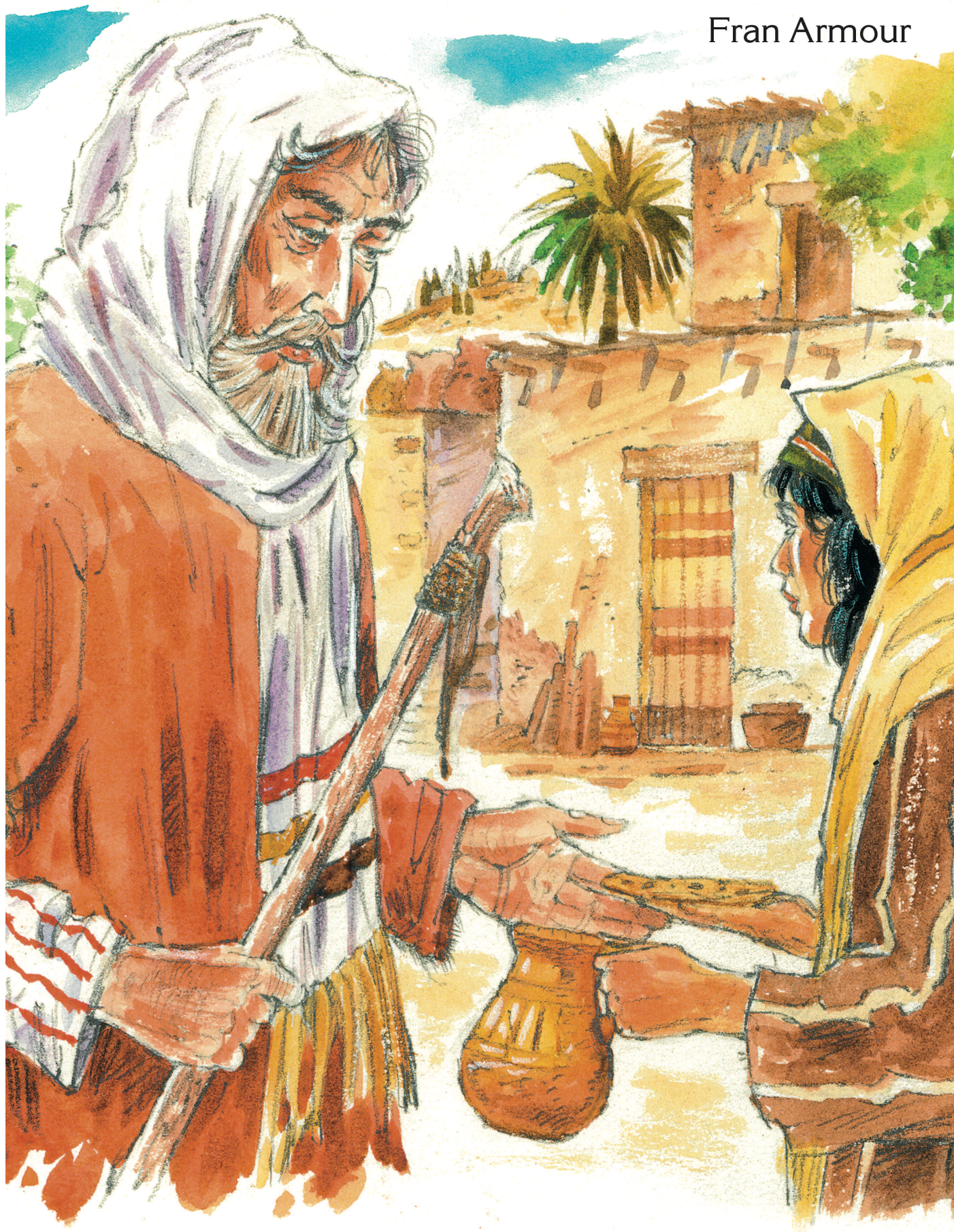

Fran Armour

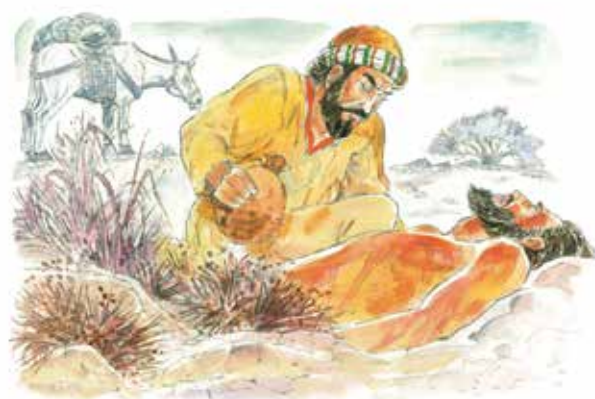

Ćwiczenie charakteru

Fran Armour

Ćwiczenie charakteru

Budowanie na
solidnym fundamencie

Ćwiczenie charakteru - Budowanie na solidnym fundamencie

Fran Armour

Tytuł oryginału:

Character Training - Building on a Reliable Foundation

Fran Armour

Tłumaczenie: Zuzanna Ławrynowicz

Redakcja: Jolanta Ławrynowicz, Szymon Matusiak

© 2022 Eastern European Mission

Perfektastrasse 55/1

1230 Vienna, Austria

ISBN: 978-1-957770-16-1

Cytaty z Pisma Świętego zawarte w tej książce pochodzą z Uspółcześnionej Biblii Gdańskiej wydanej przez Fundację Wrota Nadziei w Polsce, Toruń 2017

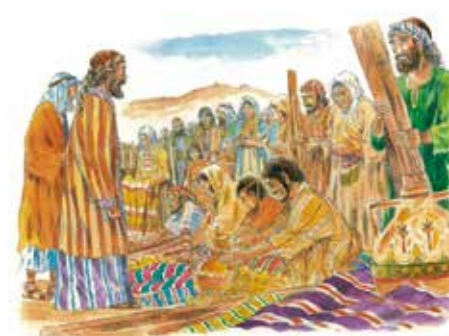
Niniejsza książka została wydana przez Eastern European Mission dzięki wsparciu chrześcijan z całego świata. Nie jest przeznaczona na sprzedaż i powinien być otrzymać ją za darmo. Jeżeli za nią zapłaciłeś, prosimy o kontakt przez naszą stronę internetową.

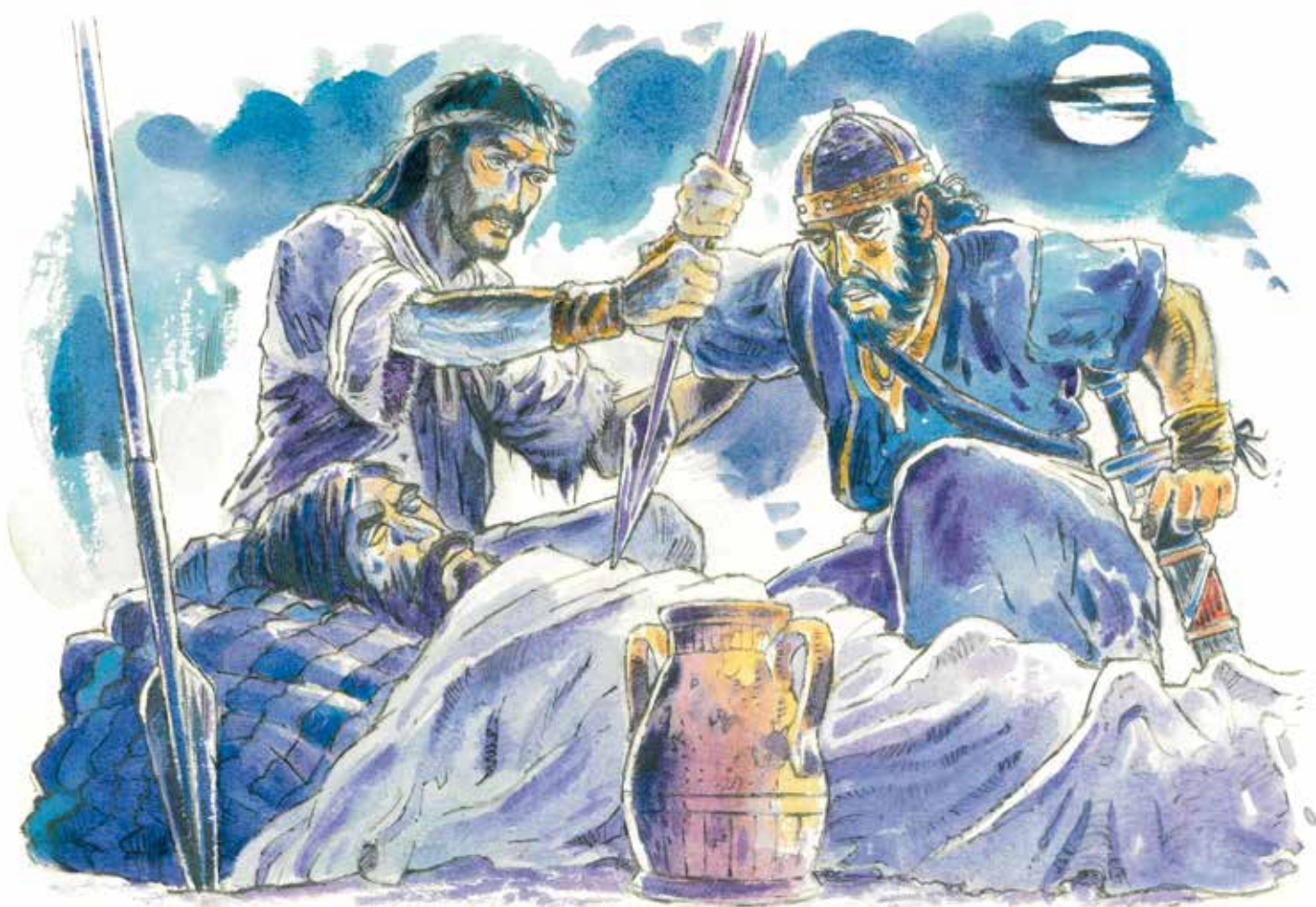
www.eemeurope.org

POCT4.4C

Spis treści

1. Szacunek	5
2. Odpowiedzialność	9
3. Uczciwość	12
4. Odwaga	15
5. Praca	18
6. Życzliwość	21
7. Współczucie	24
8. Wiarygodność	27
9. Lojalność	31
10. Duch obywatelski	34

Szacunek

Okazywanie komuś szacunku polega na przyznaniu mu właściwego miejsca w Bożym stworzeniu, patrzeniu na niego tak, jak patrzy Bóg, i odpowiednim traktowaniu tej osoby. Szacunek jest ważną cechą człowieka z charakterem, taką, którą musimy rozwijać.

Na przykład, jeśli traktuję innych ludzi jako stworzonych i kochanych przez Boga, oznacza to, że będę starał się być uczciwy, hojny, uprzejmy i lojalny w stosunku do nich. Nigdy ich nie okradnę ani nie obrażę, gdyż szanuję ich jako stworzonych przez Boga. A ponieważ ja również jestem Bożym stworzeniem, nie chcę przynosić wstydu Bogu ani sobie przez robienie takich rzeczy.

Dobre zachowanie obejmuje okazywanie szacunku innym. Dobre maniery, uprzejma mowa, sprzątanie po sobie, aby inni nie musieli tego robić za mnie, nieniszczenie czyjejś własności, przestrzeganie zasad — wszystko to pokazuje, że jestem osobą okazującą szacunek. Jeśli wiem, że moje zachowanie ma wpływ na innych, i staram się, aby im nie sprawiać kłopotów ani ich nie drażnić, również to jest sposobem okazywania szacunku.

Historia biblijna

W Biblii znajduje się opowieść o pewnym młodym człowieku imieniem Dawid, który okazał wielki szacunek innemu człowiekowi o imieniu Saul. Król Saul został wybrany przez Boga na pierwszego króla Izraelitów, ale okazał Bogu nieposłuszeństwo i stał się bardzo złym królem. Bóg wybrał więc Dawida na kolejnego króla. Dawid jednak nie objął tronu od razu, ale musiał czekać latami na śmierć Saula. Przez ten czas Saul wielokrotnie usiłował go zabić.

Dawid spędził wiele czasu na ukrywaniu się przed Saulem i jego wojownikami. Pewnego razu zdarzyło się, że Dawid miał wielką strategiczną przewagę nad Saulem. I oto co zrobił:

Zifejczycy przyszli do Saula, do Gibe'a, i powiedzieli: Czy Dawid nie ukrywa się na wzgórzu Hakila, naprzeciwko Jeszimonu?

Saul wyruszył więc i udał się na pustynię Zif, a razem z nim trzy tysiące doborowych mężczyzn spośród Izraela, aby szukać Dawida na pustyni Zif. Saul rozbił obóz na wzgórzu Hakila, które leży naprzeciwko Jeszimonu, przy drodze. Dawid zaś przebywał na pustyni i dowiedział się, że Saul przybył za nim na pustynię. Dawid wysłał więc zwiadowców i przekonał się, że Saul rzeczywiście przybył.

Wtedy Dawid wstał i przybył na miejsce, gdzie Saul rozbił obóz. I Dawid spostrzegł miejsce, gdzie leżeli Saul i Abner, syn Nera, dowódca jego wojska. Saul bowiem spał w środku obozu, a ludzie leżeli wokół niego.

I Dawid odezwał się do Achimeleka Chetyty i do Abiszaja, syna Serui, brata Joaba: Kto pójdzie ze mną do Saula do obozu?

Abiszaj odpowiedział: Ja pójdę z tobą.

Przyszli więc Dawid i Abiszaj w nocy do tych ludzi. I oto Saul, leżąc, spał w środku obozu, a jego włócznia była wbita w ziemię przy jego głowie. Abner zaś i ludzie leżeli dokoła niego.

Wtedy Abiszaj powiedział do Dawida: Dziś Bóg wydał twego wroga w twoje ręce. Pozwól mi więc teraz go przybić włócznią do ziemi jeden raz, drugiego nie będzie trzeba.

Ale Dawid odpowiedział Abiszajowi: Nie zabijaj go, bo któż może wyciągnąć rękę na pomazańca PANA i pozostać niewinny? Dawid dodał: Jak żyje PAN, sam PAN go zabije albo nadejdzie jego dzień i umrze, albo wyruszy na wojnę i zginie. Nie daj Boże, abym miał wyciągnąć swoją rękę na pomazańca PANA. Tylko weź, proszę, włócznię, która jest przy jego głowie, oraz dzban na wodę i odejźmy.

Dawid wziął więc włócznię i dzban na wodę, które leżały przy głowie Saula, i odeszli. Nikt tego nie widział ani nie zauważył, ani się nie obudził, bo wszyscy spali. Spadł na nich bowiem twardy sen od PANA.

1 Księga Samuela 26:1–12

Po odejściu Dawid przekroczył dolinę i stanął na szczycie wzgórza w pewnej odległości. Zawołał do wojowników ze straży przybocznej Saula i zapytał ich, czemu nie czuwali nad królem. Potem pokazał im włócznię króla i dzban na wodę, które wcześniej leżały przy jego głowie.

Wtedy Saul powiedział: Zgrzeszyłem. Wróć, mój synu, Dawidzie, bo nie uczynię ci już nic złego, ponieważ dziś moja dusza była cenna w twoich oczach. Oto głupio postąpiłem i wielce zbłądziłem.

Dawid odpowiedział: Oto włócznia króla. Niech przyjdzie jeden ze sług i ją odbierze. I niech PAN wynagrodzi każdemu za jego sprawiedliwość

i wierność. PAN bowiem wydał cię dziś w moje ręce, ale nie chciałem wyciągnąć swojej ręki na pomazańca PANA. Oto jak poważane było dziś twoje życie w moich oczach, tak niech będzie poważane moje życie w oczach PANA i niech mnie PAN wybawi z wszelkiego ucisku.

Wtedy Saul powiedział do Dawida: Bądź błogosławiony ty, mój synu, Dawidzie. Wielu dzieł dokonasz i będziesz zwyciężał.

Potem Dawid poszedł swoją drogą, a Saul wrócił na swoje miejsce.

1 Księga Samuela 26:21–25

Dawid miał okazję zniszczyć Saula, który wcześniej próbował go zabić. Jednak ze względu na swój szacunek do Boga i na to, że Saul był „pomazańcem PANA”, Dawid nie skorzystał z tej okazji. Szlachetny czyn Dawida zawstydził króla. Saul tymczasowo przestał go ścigać i wrócił do domu.

1.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „szacunek” własnymi słowami.
2. Dopasuj poniższe zdania do odpowiedniej osoby.
 - a. „Pozwól mi go przybić włócznią do ziemi jeden raz”.
 - b. „Głupio postąpiłem i wielce zbłądziłem”.
 - c. „Kto pójdzie ze mną do Saula do obozu?”
 - d. „Nie daj Boże, abym miał wyciągnąć swoją rękę na pomazańca PANA”.
 - e. „Niech PAN wynagrodzi każdemu za jego sprawiedliwość i wierność”.
 - f. „Ja pójdę z tobą”.
 - g. „Oto włócznia króla. Niech przyjdzie jeden ze sług i ją odbierze”.
 - h. „Wielu dzieł dokonasz i będziesz zwyciężał”.

Ewangelia Mateusza, jedna z ksiąg biblijnych, odpowiada na bardzo ważne pytanie, które ktoś zadał Jezusowi. Rodzaj miłości, o jakim Jezus opowiada w poniższych wersetach, jest bardzo podobny do szacunku. Słowo „bliźni” może odnosić się do jakiegokolwiek osoby. Przeczytaj to pytanie i odpowiedź Jezusa z Ewangelii Mateusza:

Nauczycielu, które przykazanie w prawie jest największe?

A Jezus mu odpowiedział: Będziesz miłował Pana, swego Boga, całym swym sercem, całą swą duszą i całym swym umysłem. To jest pierwsze i największe przykazanie. A drugie jest do niego podobne: Będziesz miłował swego bliźniego jak samego siebie. Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo i Prorocy.

Ewangelia Mateusza 22:36–40

1.2 Dyskusja

1. W jaki sposób Dawid przestrzegał tych przykazań, kiedy darował życie Saulowi?
2. Dlaczego traktowanie innych ludzi z szacunkiem jest sposobem na okazanie Bożej miłości?
3. Jak się czujesz, kiedy jesteś traktowany z szacunkiem?
4. Dlaczego Dawid nie chciał zabić Saula, skoro wiedział, że Bóg wybrał go na kolejnego króla?
5. Saul był złym królem. Czy to nie usprawiedliwiłoby zabójstwa?
6. Jeśli skrzywdzimy kogoś, kto ma potężnego przyjaciela, to ten przyjaciel może nam oddać. Które fragmenty z lekcji potwierdzają tę zasadę?

1.3 Zastosowanie w praktyce: Jeśli pomyślisz o każdej osobie jako stworzonej i kochanej przez Boga, w jaki sposób może to zmienić twoje reakcje na poniższe sytuacje?

1. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby odezwać się szorstko, wtedy...
2. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby potraktować czyjąś własność niedbale, wtedy...
3. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby kogoś ośmieszyć, wtedy...
4. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby okazać złe maniery, wtedy...
5. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby coś ukraść, wtedy...
6. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby powiedzieć o kimś coś złego, wtedy...
7. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby za każdym razem stawiać na swoim, wtedy...
8. Kiedy najdzie mnie pokusa, żeby zostawić innym pracę, którą sam powinienem wykonać, wtedy...

Miłujcie się wzajemnie miłością braterską, wyprzedzając jedni drugich w okazywaniu szacunku.

List do Rzymian 12:10

Postanawiam być osobą okazującą szacunek.

Podpis

Data

Szacunek

Odpowiedzialność

Bycie odpowiedzialnym oznacza akceptację i wypełnianie powierzonych nam obowiązków. Im starszy jesteś, tym masz ich więcej. Niemowlęta nie mają żadnych obowiązków. Małe dzieci mogą mieć ich kilka, na przykład zbieranie zabawek. Od ciebie jako osoby w wieku szkolnym oczekuje się odrabiania pracy domowej, a także pomagania w domu i uczenia się, jak dbać o siebie.

Ludzie odpowiedzialni czują się zobowiązani do wypełniania swoich zadań. Praca ludzi nieodpowiedzialnych często nie jest dokończona. Są to zazwyczaj osoby, które mają gotowe wymówki, jak na przykład „nie miałem czasu” albo „zapomniałem”. Mogą być leniwi i nawet nie rozpocząć zadania lub zwlekać aż do ostatniej chwili, gdy nie będzie już czasu na dobre i dokładne wykonanie pracy.

Oprócz obowiązkowości, każdy z nas jest odpowiedzialny za siebie i za swoje czyny. Odpowiedzialni ludzie nie obwiniają innych za własne postępowanie. Nie możemy kontrolować wszystkiego, co dzieje się wokół nas, ale możemy kontrolować nasze zachowanie. Osoby odpowiedzialne wiedzą, że same odpowiadają za swoje czyny i nie szukają żadnej wymówki.

Historia biblijna

Biblia opowiada o człowieku, który chciał być bardzo odpowiedzialny. Miał niezwykle ważną pracę do wykonania. Nazywał się Salomon i był trzecim królem ludu Bożego, Izraela. Został władcą po śmierci swojego ojca, Dawida. Dawid był wielkim królem. Salomon również chciał być dobrym królem nad ludem Bożym. Na początku panowania Salomona Bóg złożył mu niesamowitą propozycję. Oto jak Biblia opowiada tę historię:

W Gibeonie PAN ukazał się Salomonowi w nocy we śnie. Bóg powiedział:
Proś o to, co mam ci dać.

Salomon odpowiedział: Ty okazałeś swemu słudze Dawidowi, memu ojcu, wielkie miłosierdzie, gdyż postępował przed tobą w prawdzie, sprawiedliwości i prawości serca przy tobie. I zachowałeś dla niego tę wielką łaskę, że dałeś mu syna, który zasiadł na jego tronie, jak to się dzieje dziś.

Teraz więc, o PANIE, mój Boże, ty ustanowiłeś swego sługę królem w miejsce Dawida, mego ojca, a ja jestem małym dzieckiem i nie wiem, jak wyruszać ani jak wracać. Twój sługa jest wśród twego ludu, który wybrałeś, ludu wielkiego, którego z powodu wielkiej liczby nie można zliczyć ani spisać. Daj więc swemu słudze serce rozumne, aby mógł sądzić twój lud i rozróżniać między dobrem a złem. Któż bowiem może sądzić ten twój tak wielki lud?

I spodobało się to PANU, że Salomon o to poprosił. Wtedy Bóg powiedział do niego: Ponieważ poprosiłeś o to, a nie poprosiłeś dla siebie o długie życie ani nie poprosiłeś dla siebie o bogactwo, ani też nie poprosiłeś o wytracenie swoich wrogów, ale poprosiłeś dla siebie o rozum dla rozróżnienia w sprawach sądowych; oto uczyniłem według twoich słów: Dałem ci serce mądre i rozumne, tak że podobnego tobie nie było przed tobą, ani po tobie nie powstanie nikt jak ty. Dam ci także to, o co nie prosiłeś, a więc bogactwo i sławę, tak że wśród królów nie będzie nikogo równego tobie po wszystkie twoje dni. A jeśli będziesz chodził moimi drogami, przestrzegając moich ustaw i przykazań, jak postępował Dawid, twój ojciec, wtedy przedłużę twoje dni.

1 Księga Królewska 3:5–14

Prosząc o mądrość, by lepiej służyć jako król ludu Bożego, Salomon pokazał, że traktuje swoją rolę bardzo poważnie. Ponad wszystko wybrał odpowiedzialność.

2.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „odpowiedzialność” własnymi słowami.
2. Jaka jest różnica pomiędzy odpowiedzialnością a nieodpowiedzialnością?
3. Kogo odpowiedzialni ludzie winią za swoje postępowanie?
4. Jak Salomon opisał wiarę swojego ojca?
5. W jaki sposób Salomon wyraził swoją pokorę?
6. Co Bóg obiecał dać Salomonowi?

2.2 Dyskusja

1. Wybierz jeden z obrazków i powiedz, jak można go wykorzystać do zilustrowania odpowiedzialności.
2. Wybierz inny obrazek i powiedz, jak można go wykorzystać do zilustrowania nieodpowiedzialności.

2.3 Zastosowanie w praktyce

1. W jaki sposób możesz być bardziej odpowiedzialny w szkole?
2. Wymień kilka przykładów braku odpowiedzialności, których byłeś świadkiem w ciągu ostatniego tygodnia.

Odpowiedzialność

Uważajcie więc, żebyście postępowali rozważnie, nie jak niemądrzy, ale jak mądrzy; odkupując czas, bo dni są złe.

List do Efezjan 5:15–16

Postanawiam być osobą odpowiedzialną.

Podpis

Data

Odpowiedzialność

Uczciwość

Uczciwość to cecha charakteru, która przejawia się na wiele sposobów, ale zawsze dotyczy tego, co jest prawdą. Uczciwi ludzie są szczerzy we wszystkim, co robią i mówią. Sprawiają, że świat funkcjonuje lepiej, ponieważ można im zaufać. Mówią prawdę nawet wtedy, gdy na tym tracą. Bez obawy możesz powierzyć im swoje rzeczy, ponieważ nie okradną cię. Możesz liczyć, że dochowają tajemnicy. Nie oszukują innych. Dokładnie wykonują swoją pracę, bo zapłatę za niewykonane zadania uznaliby za nieuczciwość.

Bycie uczciwym nie zawsze jest łatwe. Czasem kusi nas bycie nieuczciwym. Może znalazłeś coś, co nie jest twoje, ale chciałbyś to zatrzymać. Niekiedy ludzie tak bardzo chcą wygrać, że oszukują zamiast przestrzegać zasad. Może się zdarzyć, że mówienie prawdy uznasz za zbyt trudne, ponieważ inni będą namawiać cię do kłamstwa. Mogą ci nawet grozić. W takich wypadkach potrzeba odwagi, aby być uczciwym.

Historia biblijna

Wyobraź sobie, jak by to było żyć w królestwie, w którym król ma prawo skazać lub uwięzić, kogokolwiek chce, a ty musisz mu powiedzieć, że postąpił źle. To właśnie musiał zrobić prorok o imieniu Natan. Przeczytaj historię biblijną o człowieku, który wykazał się uczciwością w chwili, kiedy było to naprawdę trudne.

Natan był Bożym prorokiem żyjącym w czasach, gdy Dawid panował w Izraelu. Król Dawid był wielkim człowiekiem, który kochał i wielbił Boga. Ale pewnego razu popełnił bardzo ciężki grzech. Chciał mieć żonę innego mężczyzny, więc kazał go zabić i wziął jego żonę za swoją. Powinien był żałować swojego grzechu i prosić Boga o przebaczenie, ale nie żałował, dopóki Bóg nie posłał Natana, aby z nim porozmawiał. Oto jak Druga Księga Samuela opisuje to, co się zdarzyło:

Lecz to, co zrobił Dawid, nie podobało się PANU. Wtedy PAN posłał Natana do Dawida. Ten przybył do niego i powiedział: W pewnym mieście było dwóch ludzi, jeden bogaty, a drugi ubogi. Bogaty miał bardzo dużo owiec i wołów. A ubogi nie miał nic oprócz jednej małej owieczki, którą kupił i żywił. Wyrosła przy nim wraz z jego dziećmi, jadła jego chleb i piła z jego kubka, spała na jego łonie i była mu jak córka.

I przyszedł gość do tego bogatego, a jemu było żal wziąć ze swoich owiec albo ze swoich wołów, aby przyrządzić ucztę dla gościa, który do niego przyszedł. Wziął więc owieczkę tego ubogiego i przyrządził ją dla człowieka, który do niego przyszedł.

Wtedy Dawid mocno zapłonął gniewem na tego człowieka i powiedział do Natana: Jak żyje PAN, człowiek, który to uczynił, zasługuje na śmierć; za owcę wynagrodzi poczwórną, dlatego że tak uczynił i nie miał litości.

Wtedy Natan powiedział do Dawida: Ty jesteś tym człowiekiem. Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Ja cię namaściłem, abyś był królem nad Izraelem, i ja cię wybawiłem z rąk Saula.

Dlaczego wzgardziłeś słowem PANA, czyniąc to zło w jego oczach? Zabiłeś mieczem Uriasza Chetytę, a jego żonę wzięłeś sobie za żonę, jego zaś zabiłeś mieczem synów Ammona. Teraz więc miecz nigdy nie odstąpi od twojego domu, ponieważ wzgardziłeś mną i wzięłeś żonę Uriasza Chetyty, by była twoją żoną.

Tak mówi PAN: Oto wzbudzę przeciwko tobie nieszczęście z twego własnego domu, wezmę twoje żony sprzed twoich oczu i dam je twemu bliźniemu, a on położy się z twoimi żonami wobec tego słońca. I chociaż ty uczyniłeś to potajemnie, ja jednak uczynię to przed całym Izraelem i przed słońcem.

Wtedy Dawid powiedział do Natana: Zgrzeszyłem przeciw PANU.

2 Księga Samuela 11:27–12:7; 12:9–13

Dawid mógł się rozgniewać i zarządzić egzekucję Natana. Ale ponieważ miał wrażliwe serce, dlatego postąpił słusznie. Przyznał się do grzechu i prosił Boga o przebaczenie. Zrobił to jednak dopiero wtedy, gdy Natan odważnie powiedział mu prawdę. Będąc szczerym wobec króla, Natan wykazał się odwagą.

3.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „uczciwość” własnymi słowami.
2. Dopasuj poniższe zdania do odpowiedniej osoby.
 - a. Użył opowieści do udzielenia lekcji.
 - b. Był królem Izraela.
 - c. Rozgniewał się.
 - d. Powiedział: „Ty jesteś tym człowiekiem”.
 - e. Powiedział prawdę, narażając życie.
 - f. Powiedział: „Zgrzeszyłem przeciw Panu”.
 - g. Był Bożym prorokiem.
 - h. Był jak bogaty człowiek z opowieści.
 - i. Zabrał żonę innemu mężczyźnie.

Uczciwość

3.2 Dyskusja

1. Dlaczego Dawidowi trudno było słuchać prawdy?
2. Jaka reakcja Dawida nie spodobałaby się Bogu?
3. W jakich sytuacjach trzeba być jednocześnie uczciwym i odważnym?
4. Który z podanych powodów uważasz za najważniejszy do bycia uczciwym? Dlaczego?
 - a. Chcę, aby ludzie wiedzieli, że mogą mi ufać.
 - b. Bóg chce, żebym był uczciwą osobą.
 - c. Moje życie będzie łatwiejsze i lepsze, jeśli będę uczciwy.
 - d. Chcę mieć udział w czynieniu świata lepszym.

3.3 Zastosowanie w praktyce:

1. Bycie uczciwym nie oznacza, że musisz mówić wszystko, co wiesz i o czym myślisz. Nie jest kłamstwem, gdy dochowujesz tajemnic, by nie ranić uczuć innych. Wymień kilka rzeczy, o których lepiej nie mówić.
2. Nieuczciwa osoba może zapłatać się we własne kłamstwa jak mucha w pajęczynę. Ledwo nadąza za tym, kiedy, komu i w jaki sposób skłamała. Może nawet posunąć się tak daleko, że nie będzie w stanie odróżnić kłamstwa od prawdy. Wymień trzy powody, dla których ludzie kłamią.
3. Wyobraź sobie, że mieszkasz w mieście, w którym ludzie zawsze mówią prawdę i są uczciwi. Porównaj do tego miasto, gdzie nigdy nie wiadomo, kto jest uczciwy, a kto nie. W którym z nich wolałbyś mieszkać? Dlaczego?

Dlatego odrzuciwszy kłamstwo, niech każdy mówi prawdę swojemu bliźniemu, bo jesteśmy członkami jedni drugich.

List do Efezjan 4:25

Postanawiam być osobą uczciwą.

Podpis

Data

Uczciwość

Odwaga

Odwaga jest cechą charakteru, która skłania człowieka do właściwego postępowania nawet wówczas, gdy się boi. Kiedy słyszymy słowo „odwaga”, może przychodzi nam do głowy żołnierz w czasie bitwy, który dzielnie walczy pomimo otaczającego go niebezpieczeństwa. A może wyobrażamy sobie strażaka, który naraża swoje życie, aby ocalić innych. Tacy ludzie nas inspirują i zachęcają do bycia odważnymi.

Odwaga nie zawsze wymaga jednak tak spektakularnych aktów heroizmu. Czasami wielkie bohaterstwo przejawia się w cichszy sposób. Na przykład odwagi wymaga bycie jedyną osobą w grupie, która odmawia zrobienia czegoś złego. Presja, jaką wywiera grupa, może być bardzo silna. Biblia mówi: „Nie łudźcie się. Złe towarzystwo psuje dobre obyczaje” (1 List do Koryntian 15:33). Odwagi wymaga odróżnianie się od grupy i wybieranie tego, co słuszne, kiedy inni mogą cię odrzucić, wyśmiać albo nawet w jakiś sposób skrzywdzić.

Inny cichy sposób przejawiania odwagi to radzenie sobie z przeciwnościami. Bohaterstwem jest przejście przez trudne sytuacje, takie jak choroba lub kłopoty finansowe, z łaską i radością zamiast stawiania się zgorzkniałym i opryskliwym.

Czasami dobrym doradcą może być strach, kiedy powstrzymuje nas od głupiego działania i krzywdzenia siebie. Ale jeśli na to pozwolimy, strach może nas również powstrzymywać od zrobienia rzeczy, które powinny być zrobione. W takich sytuacjach potrzebujemy odwagi, która pomaga nam postępować właściwie pomimo naszego strachu.

Dokonując odważnych czynów, wiele razy bywamy osamotnieni. Ale bohaterstwo jednej osoby często może inspirować też innych do właściwego postępowania. Również

śłuchanie o bohaterach z przeszłości może wydobyć z nas to, co najlepsze, gdy staramy się naśladować ich odwagę.

Historia biblijna

W Biblii opisana jest historia Estery, kobiety, która uratowała swoich rodaków od katastrofy dzięki odwadze, jaką okazała. Estera żyła w czasach, kiedy jej rodacy, Żydzi, byli w niewoli u Persów. Wielu Żydów zostało sprowadzonych do Suzy, stolicy Persji. Wśród nich była rodzina Estery.

Król Persji miał na imię Aswerus. Kiedy spotkał Esterę, zechciał, aby była jego żoną. I w ten sposób została ona królową Persji. Estera nie ujawniła swojej narodowości ani pochodzenia, ponieważ jej opiekun, Mardocheusz, zabronił jej tego.

Jeden z najbardziej zaufanych ludzi króla miał na imię Haman. Haman nienawidził Żydów, a szczególnie opiekuna Estery, Mardocheusza, ponieważ odmówił on pokłonenia się przed nim i oddania mu hołdu. Tak więc Haman obmyślił tajny plan ogłoszenia dnia, w którym lud Persji miał zabić wszystkich Żydów.

Estera nie wiedziała nic o tym planie, ale dowiedział się o nim Mardocheusz. Wysłał do królowej posłańca, aby poinformował ją o planie Hamana. Mardocheusz nakłaniał ją, aby w obliczu zagrożenia ujawniła tajemnicę swojej narodowości i błagała króla o litość i o ocalenie jej ludu. Za pośrednictwem posłańca Estera i Mardocheusz przekazali sobie nawzajem następujące słowa:

Wszyscy słudzy króla oraz lud z prowincji królewskich wiedzą, że ktokolwiek – mężczyzna lub kobieta – wejdzie do króla na dziedziniec wewnętrzny, nie będąc wezwany, podlega tylko jednemu prawu – ma zostać zabity, z wyjątkiem tego, nad którym król wyciągnie złote berło, ten zostanie przy życiu. Ale mnie nie wezwano, aby wejść do króla, już od trzydziestu dni.

I powiedziano Mardocheuszowi słowa Estery. Wtedy Mardocheusz polecił przekazać Esterze taką odpowiedź: Nie myśl sobie, że ty jedna spośród wszystkich Żydów ocalejesz w domu królewskim. Jeśli bowiem ty całkowicie będziesz milczeć w tym czasie, uwolnienie i wybawienie dla Żydów przyjdzie z innego miejsca, ale ty i dom twego ojca zginiecie. A kto wie, czy nie na tę właśnie chwilę dostąpiłaś godności królestwa?

Estera poleciła, by odpowiedziano Mardocheuszowi: Idź, zbierz wszystkich Żydów, którzy się znajdują w Suzie, i poście za mnie, nie jedzcie ani nie pijcie przez trzy dni, nocą i dniem. Ja także i moje służące będziemy pościć, a potem wejdę do króla, choć to niezgodne z prawem. A jeśli zginę, to zginę.

Poszedł więc Mardocheusz i uczynił wszystko, co mu rozkazała Estera.

Trzeciego dnia Estera ubrała się w szaty królowej, stanęła na wewnętrznym dziedzińcu domu króla, naprzeciw domu króla. A król siedział na swoim królewskim tronie w domu króla naprzeciw bramy domu. A gdy król zobaczył królową Esterę, stojącą na dziedzińcu, znalazła ona łaskę w jego oczach i król wyciągnął do Estery złote berło, które trzymał w ręku. Estera więc zbliżyła się i dotknęła końca berła.

Król zapytał ją: Co ci jest, królowo Estero? Jaka jest twoja prośba? Choćbyś prosiła o połowę królestwa, będzie ci dane.

Księga Estery 4:11–5:3

Estera uniknęła gniewu króla i nie została stracona za przybycie do niego bez wezwania. Dzięki temu była w stanie ujawnić królowi spisek Hamana i w ten sposób ocalić swój naród. Król rozkazał stracić Hamana.

Od tego zdarzenia Estera stała się bohaterką narodu żydowskiego. Wykazała się wielką odwagą, narażając własne życie, by uratować swój lud.

Odwaga

4.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „odwagę” własnymi słowami.
2. Dopasuj poniższe zdania do odpowiedniej osoby.
 - a. „Kto wie, czy nie na tę właśnie chwilę dostąpiłaś godności królestwa?”
 - b. Chciał, aby ludzie mu się kłaniali.
 - c. „Jeśli zginę, to zginę”.
 - d. „Ktokolwiek – mężczyzna lub kobieta – wejdzie do króla na dziedziniec wewnętrzny, nie będąc wezwany, podlega tylko jednemu prawu – ma zostać zabity, z wyjątkiem tego, nad którym król wyciągnie złote berło, ten zostanie przy życiu”.
 - e. Odmówił pokłonu Hamanowi.
 - f. „Nie myśl sobie, że ty jedna spośród wszystkich Żydów ocalejesz w domu królewskim”.
3. W jaki sposób Estera wykazała się odwagą?
4. Co pomogło Esterze znaleźć w sobie wystarczająco odwagi?
5. W jaki sposób odwaga i strach się uzupełniają w historii Estery?

4.2 Dyskusja

1. Kiedy strach jest złą rzeczą? A kiedy okazuje się dobry?
2. Czym odwaga różni się od lekkomyślności?

4.3 Zastosowanie w praktyce

1. Dopasuj każde wyrażenie po lewej stronie do takiego wyrażenia po prawej, które według ciebie najbardziej mu odpowiada.

Mogę wykazać się odwagą:

będąc przyjaznym,
mówiąc prawdę,
starając się zachować pogodę ducha,
postępując właściwie,
robiąc to, co musi być zrobione,
nie ulegając strachowi,

mówiąc prawdę, gdy prościej byłoby
skłamać,
czyniąc dobrze, kiedy wszyscy wokół
postępują źle,
kiedy się wstydzę,
kiedy źle się czuję.

Oczekuj PANA, bądź dzielny,
a On umocni twoje serce; oczekuj więc PANA.

Psalms 27:14

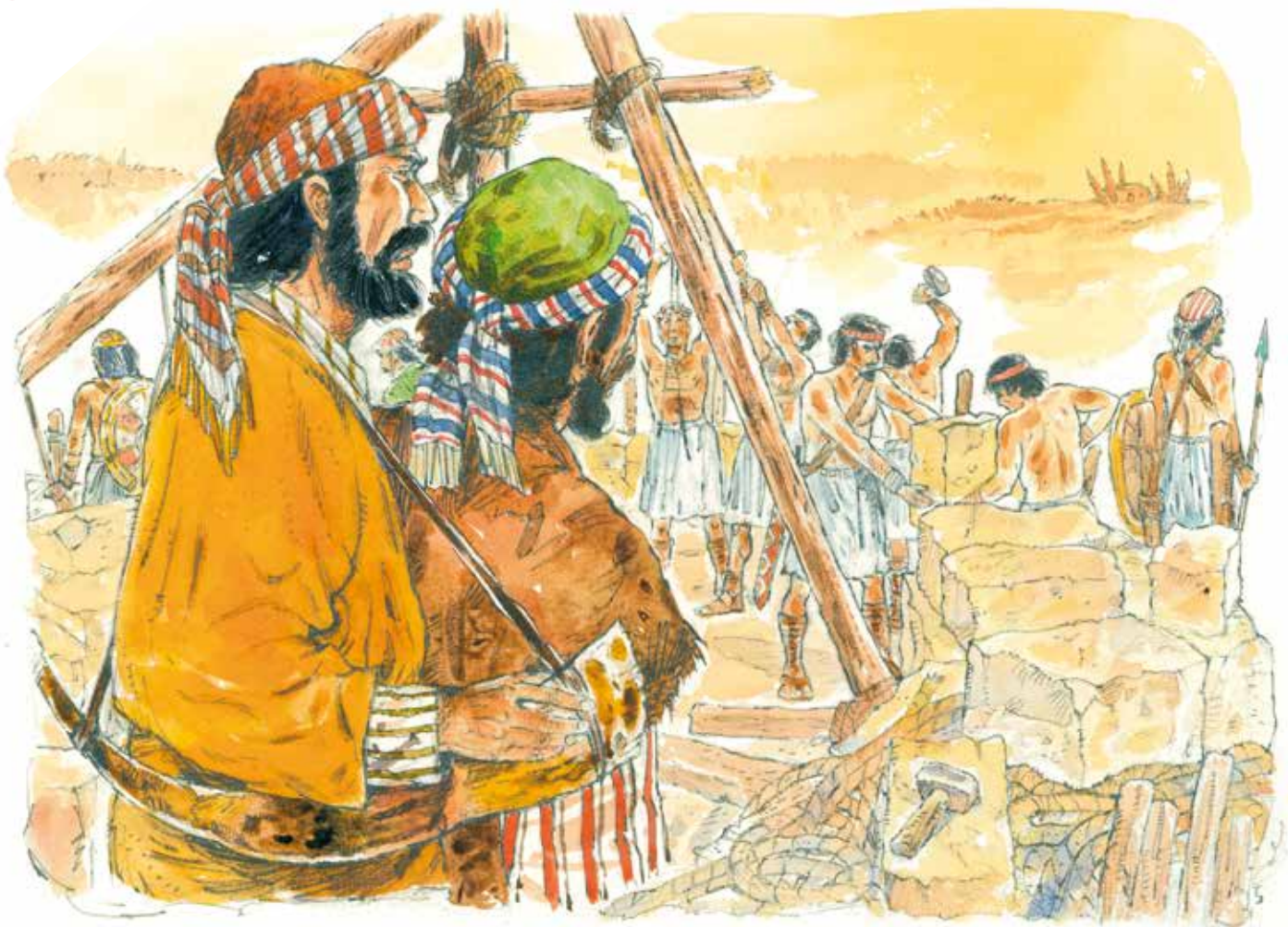

Postanawiam być
osobą odważną.

Podpis

Data

Odwaga

Praca

Ludzie z charakterem cenią pracę i starają się wykorzystywać swój czas i talenty do osiągnięcia wyznaczonych planów. Mają wartościowe cele i są gotowi poświęcić swoje życie na ich realizację. Choć nie każda praca jest dla nich przyjemna, to satysfakcja, którą czerpią z dobrze wykonanych zadań, wynagradza im to. Praca jest dla nich czymś szlachetnym, a nie harówką, której należy unikać. Czują, że ich działanie przyczynia się do rozwoju świata, czyniąc go lepszym nawet w niewielkim stopniu.

Praca jest częścią Bożego planu dla ludzi. Biblia mówi nam, że pierwszemu mężczyźnie i pierwszej kobiecie, Adamowi i Ewie, Bóg polecił dbać o ogród, w którym ich umieścił. Ich zadaniem było pielęgnowanie ogrodu. Bóg ma również plan dla każdego z nas. Jeśli wykonujemy pracę, do której On nas powołał, wtedy stajemy się Jego współpracownikami na tym świecie.

Dobrze wykonana praca daje nam nie tylko satysfakcję. W trudnych chwilach przynosi również ulgę i podtrzymuje na duchu, pozwalając oderwać nasze myśli od kłopotów. Po przejściu przez trudny okres, jakim jest poważna choroba czy śmierć bliskiej osoby, powrót do pracy często pomaga poczuć się lepiej i pokazuje, że życie może toczyć się dalej.

To nie ilość pracy, jaką jesteśmy w stanie wykonać, decyduje o jej wartości. Niektórych ludzi ogranicza choroba, niepełnosprawność itp., ale ich praca nadal ma ogromną wartość

i dla nich samych, i dla innych. Wiele takich osób jest również źródłem inspiracji. Takie proste czynności jak pisanie listów czy modlitwa za kogoś może być tym, co Bóg zaplanował dla takiej osoby.

Bóg chce, abyśmy dobrze wykorzystywali zdolności, które nam dał. Jezus powiedział kiedyś: „Komu wiele dano, od tego wiele się będzie wymagać” (Ew. Łukasza 12:48). Ludzie z charakterem postrzegają swoje umiejętności i talenty jako dary od Boga, które należy wykorzystywać do wartościowej pracy.

Historia biblijna

W Biblii znajdujemy opis przedsięwzięcia, które wymagało udziału wszystkich mieszkańców miasta. Ta prawdziwa historia jest udokumentowana w Księdze Nehemiasza.

Jerozolima, stolica Izraela, została kiedyś zniszczona przez Babilończyków. Wiele lat później niektórzy Izraelici zaczęli odbudowywać miasto. Nie szło im to zbyt dobrze aż do przybycia Nehemiasza, człowieka, który przebył wiele kilometrów z rozkazami od króla, aby służył jako gubernator tej okolicy i nadzorował projekt odbudowy miasta.

Nehemiasz udowodnił, że jest świetnym przywódcą. Sam pracował ciężko i zachęcał innych, aby kontynuowali pracę pomimo trudności, jakie stały im na drodze.

Pierwszą rzeczą, którą musieli zbudować, był mur dookoła miasta, aby chronił ich przed wrogami. Oto raport Nehemiasza na temat postępowania prac:

Wtedy powiedziałem do nich: Widzicie, w jakiej niedoli się znajdujemy, Jerozolima jest spustoszona i jej bramy spalone są ogniem. Chodźcie i odbudujmy mur Jerozolimy, abyśmy już nie byli zhańbieni. I opowiedziałem im o tym, jak łaskawa ręka mego Boga była nade mną, także o słowach, które wypowiedział do mnie król.

Księga Nehemiasza 2:17–18

Lecz my nadal odbudowywaliśmy ten mur i mur został spojony aż do połowy, bo lud miał serce do pracy.

Gdy Sanballat i Tobiasz, Arabowie, Ammonici i Aszdodyci usłyszeli, że mury Jerozolimy są odbudowywane, że wyłomy zaczęły się wypełniać, bardzo się rozgniewali. I wszyscy sprzysięgli się razem, aby przyjść i walczyć przeciw Jerozolimie, i przeszkadzać w robocie. My jednak modliliśmy się do naszego Boga i postawiliśmy przeciwko nim straż we dnie i w nocy, ponieważ się ich baliśmy.

Księga Nehemiasza 4:6–9

I kiedy nasi wrogowie usłyszeli, że nam to oznajmiono, Bóg zniweczył ich radę, a my wszyscy wróciliśmy do muru, każdy do swojej pracy.

Jednak od tego czasu połowa moich sług pracowała, a druga połowa trzymała włócznie, tarcze, łuki i pancerze. Naczelnicy zaś stali za całym domem Judy. Ci, którzy odbudowywali mur, i ci, którzy dźwigali ciężar, i ci, którzy go nakładali, każdy z nich jedną ręką pracował, a w drugiej trzymał broń. A z tych, którzy budowali, każdy miał swój miecz przypasany do boku i tak budowali. A trębacz stał obok mnie.

Powiedziałem bowiem do dostojników, przełożonych i pozostałych z ludu: Praca jest wielka i rozległa, a my jesteśmy rozdzieleni na murze, jeden z dala od drugiego. W jakimkolwiek miejscu usłyszycie dźwięk trąby, tam ruszajcie do nas. Nasz Bóg będzie walczył za nas.

Pracowaliśmy więc przy tym dziele, a druga połowa trzymała włócznie, od pojawienia się zorzy aż do wzejścia gwiazd.

Księga Nehemiasza 4:15–21

Praca

Także pracowałem przy naprawie tego muru, a pola nie kupiłem. Wszyscy też moi słudzy zgromadzili się tam do pracy.

Księga Nehemiasza 5:16

A mur został ukończony dwudziestego piątego dnia miesiąca Elul, w ciągu pięćdziesięciu dwóch dni. A gdy usłyszeli o tym wszyscy nasi wrogowie i gdy widzieli to wszyscy poganie, którzy byli wokół nas, bardzo się zniechęcili. Poznali bowiem, że to dzieło zostało wykonane przez naszego Boga.

Księga Nehemiasza 6:15–16

„Lud miał serce do pracy” (Ks. Nehemiasza 4:6). Być może te słowa najlepiej wyjaśniają powód, dla którego ukończono budowę muru w tak krótkim czasie, pomimo wielu wyzwań.

5.1 Pytania z lekcji

1. Opisz własnymi słowami osobę, która ceni pracę.
2. Wymień przynajmniej trzy powody, dla których budowa muru została szybko ukończona.
3. Co Izraelici odpowiedzieli Nehemiaszowi, kiedy zaproponował budowę muru?
4. Co słudzy Nehemiasza musieli zrobić w obliczu zagrożenia ze strony wrogów?
5. Ile dni zajęła odbudowa muru?

5.2 Dyskusja

1. Jakich wymówek ludzie mogli użyć, aby przestać pracować?
2. Dlaczego dalej pracowali?
3. Jak myślisz, jakie korzyści mieli ze swojej ciężkiej pracy?

5.3 Zastosowanie w praktyce

1. Co w twoim życiu jest „ścianą, która potrzebuje odbudowy”?
2. Wymień trzy umiejętności przywódcze, których możesz się nauczyć od Nehemiasza.

Kto nie chce pracować,
niech też nie je.
2 List do Tesaloniczan 3:10

Postanawiam być dobrym
pracownikiem.

Podpis

Data

Życzliwość

Życzliwość to cecha charakteru, którą Biblia wielokrotnie podkreśla. Jest bardzo podobna do współczucia i szacunku. Życzliwa osoba szuka sposobów służenia innym, okazuje hojność i troszczy się o bliźnich. Przemawia z łagodnością i uprzejmością, okazując wszystkim szacunek.

Życzliwość opiera się na szacunku, ponieważ życzliwa osoba postrzega innych jako wartościowych i uważa ich uczucia za równie ważne jak swoje własne. Taki człowiek chce być traktowany tak samo życzliwie, jak i on traktuje innych. Jezus ujął to w ten sposób: „Wszystko więc, co chcecie, aby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Ew. Mateusza 7:12).

Podobnie jak wiele innych cech charakteru, życzliwość jest wystawiana na próbę w trudnych sytuacjach. Jeśli nie czujemy się dobrze lub martwimy się, to możemy być szorstcy i nieuprzejmi dla otaczających nas osób, ponieważ w takich chwilach tak bardzo myślimy o sobie, że zapominamy o potrzebach i uczuciach innych. Wtedy bycie życzliwym wymaga dodatkowego wysiłku.

W okazywaniu życzliwości może nam pomóc pamiętanie o tym, że mamy być wdzięczni za to, co dał nam Bóg. Biblia mówi: „We wszystkim dziękujcie. Taka jest

bowiem wola Boga w Chrystusie Jezusie względem was” (1 List do Tesaloniczan 5:18). Kiedy jestem wdzięczny i zadowolony z tego, co mam, chętniej okażę hojność i podzielę się z innymi. Jeśli natomiast będę myśleć tylko o tym, jak mało mam i jak wiele jeszcze chcę, wtedy stanę się bardziej egoistyczny i skąpy.

Historia biblijna

Oto dwie historie biblijne o życzliwych kobietach. Okazywały one innym życzliwość i w rezultacie otrzymały błogosławieństwo. Pierwsza historia dzieje się w czasie straszliwej suszy i głodu na terenach Izraela.

I doszło do niego słowo PANA: Wstań, idź do Sarepty sydońskiej i tam zamieszkaj. Oto rozkazałem tam pewnej kobiecie, wdowie, aby cię żywiła. Wstał więc i poszedł do Sarepty. Kiedy przybył do bramy miasta, oto kobieta, wdowa, zbierała drwa. Zawołał ją i powiedział: Przynieś mi, proszę, trochę wody w naczyniu, abym się napił. A gdy szła, by przynieść wody, zawołał ją i powiedział: Przynieś mi też, proszę, kromkę chleba w swojej ręce.

I odpowiedziała: Jak żyje PAN, twój Bóg, nie mam pieczonego chleba, mam tylko garść mąki w dzbanie i trochę oliwy w baryłce. Oto zbieram trochę drewna, potem przyjdę i przyrządzę to dla siebie i dla mojego syna. A gdy to zjemy, potem umrzemy.

Wtedy Eliaz powiedział do niej: Nie bój się. Idź, uczyni, jak powiedziałaś. Najpierw jednak zrób z tego dla mnie mały podpłomyk i przynieś mi go. Dla siebie zaś i swego syna zrobisz potem. Tak bowiem powiedział PAN, Bóg Izraela: Mąka w dzbanie nie skończy się i oliwy w baryłce nie braknie aż do dnia, w którym PAN spuści deszcz na ziemię.

Poszła więc i uczyniła według słowa Eliasza. Ona i on oraz jej dom jedli przez wiele dni. Nie skończyła się mąka w dzbanie ani nie zabrakło oliwy w baryłce według słowa PANA, które wypowiedział przez Eliasza.

1 Księga Królewska 17:8–16

Druga historia znajduje się w Dziejach Apostolskich w Nowym Testamencie.

Mieszkała też w Jafie pewna uczennica o imieniu Tabita, co znaczy Dorkas. Jej życie wypełnione było dobrymi uczynkami i udzielaniem jałmużny. I stało się w tych dniach, że zachorowała i umarła. Obmyto ją i położono w sali na piętrze. A ponieważ Lidda leży blisko Jafy, gdy uczniowie usłyszeli, że jest tam Piotr, posłali do niego dwóch ludzi, prosząc, aby nie zwlekał z przyjściem do nich.

Wtedy Piotr wstał i poszedł z nimi, a gdy przyszedł, wprowadzili go do sali na piętrze. Obstały go wszystkie wdowy, płacząc i pokazując tuniki i płaszcze, które Dorkas im robiła, gdy była z nimi.

A Piotr wygonił wszystkich, klęknął i modlił się. Potem zwrócił się do zmarłej i powiedział: Tabito, wstań! A ona otworzyła oczy i zobaczywszy Piotra, usiadła. On podał jej rękę i podniósł ją, a zawoławszy świętych i wdowy, pokazał ją żywą. I rozniosło się to po całej Jafie, i wielu uwierzyło w Pana.

Dzieje Apostolskie 9:36–42

6.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „życzliwość” własnymi słowami.
2. Dopasuj poniższe zdania do odpowiedniej osoby.
 - a. Podzieliła się swoim ostatnim zapasem jedzenia.
 - b. Słyszała z życzliwości i udzielania jałmużny.
 - c. Szła ubrania dla potrzebujących.
 - d. Została wskrzeszona z martwych.
 - e. Została zaopatrzona w wystarczającą ilość jedzenia, aby przetrwać suszę.
3. W jaki sposób te kobiety same otrzymały pomoc za swoją życzliwość i hojność?

6.2 Dyskusja

1. Jeśli byłeś w takiej potrzebie jak wdowa z Sarepty, jak myślisz, dlaczego okazanie hojności mogłoby się okazać bardzo trudne?

6.3 Zastosowanie w praktyce

1. Zastanów się, jak życzliwa osoba zachowałaby się w każdej z poniższych sytuacji. Przygotuj opis tego, jak według ciebie należałoby postąpić.
 - a. Kiedy wiesz, że twój przyjaciel jest smutny lub samotny...
 - b. Kiedy jakaś osoba w grupie wydaje się być onieśmielona lub zawstydzona...
 - c. Kiedy wiesz, że ktoś potrzebuje jedzenia lub ubrania...
 - d. Kiedy widzisz, że ktoś został nieuprzejmie potraktowany...

Ale miłujcie waszych nieprzyjaciół,
czyńcie im dobrze i pożyczajcie, niczego
się za to nie spodziewając, a wielka
będzie wasza nagroda i będziecie synami
Najwyższego. On bowiem jest dobry dla
niewdzięcznych i złych.

Ewangelia Łukasza 6:35

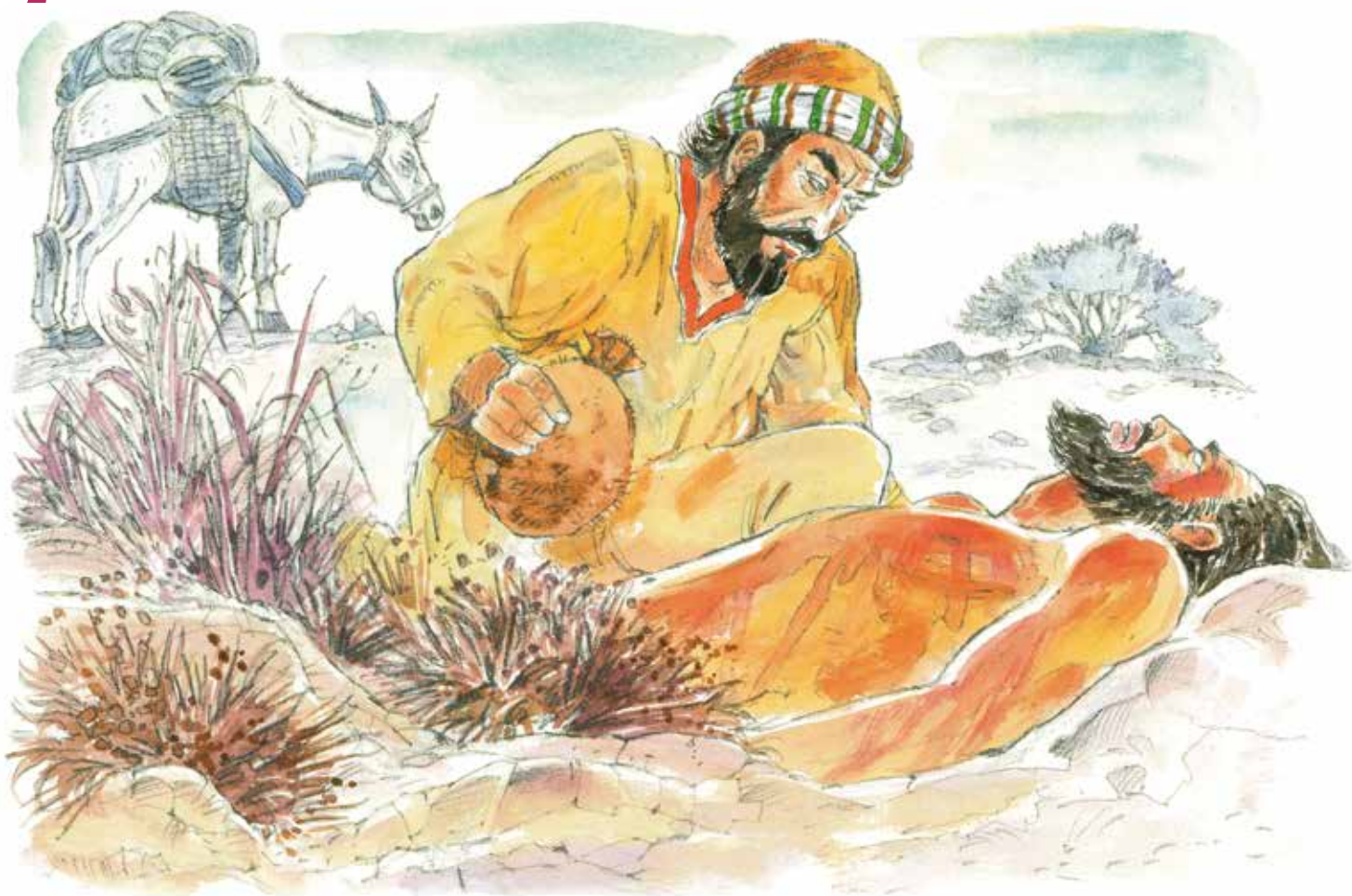

**Postanawiam być osobą
życzliwą.**

Podpis

Data

Życzliwość

Współczucie

Współczucie to cecha charakteru, dzięki której rozumiemy, jak ludzie się czują w trudnych sytuacjach i jak najlepiej im pomóc. Współczujący człowiek próbuje sobie wyobrazić, jak by się czuł, gdyby sam znalazł się w trudnej sytuacji. Stara się jak najlepiej służyć pomocą i pocieszeniem.

Biblia często mówi o współczuciu Jezusa. Pomagał ludziom wszędzie, gdziekolwiek się udał. Większość Jego cudów polegała na uzdrawianiu chorych lub niepełnosprawnych, karmieniu głodnych lub wskrzeszaniu zmarłych. Wykorzystał swoją wielką moc, aby pomagać ludziom i łagodzić ich cierpienie.

Nie jesteśmy w stanie czynić cudów tak jak Jezus i często nie możemy zrobić nic, by pomóc komuś w trudnej sytuacji. Jednak mimo to możemy pocieszyć cierpiących, po prostu będąc z nimi, aby nie musieli cierpieć w samotności. Czasami w trudnych chwilach obecność współczującej osoby dodaje zachęty i siły, aby przejść przez trudności.

Współczujące serce jest oznaką dojrzałości. Małe dzieci odczuwają tylko własny ból i nie obchodzi ich, przez co przechodzą inni. Częścią dorastania jest wyrobienie w sobie troski o uczucia innych na tyle, aby chcieć im pomóc.

Różni ludzie i różne sytuacje wymagają rozmaitych rozwiązań. Aby pomóc cierpiącym, potrzeba odwagi. Kiedy chcemy zrobić coś dla kogoś, co wymaga czasu i pracy, musimy być bezinteresowni. Potrzeba też wiele mądrości, aby wiedzieć, jak najlepiej pomóc cierpiącej osobie. W niektórych przypadkach najlepszym rozwiązaniem może być jedynie modlitwa za nią. Jednak w większości przypadków życzliwe uczynki, zachęcające słowa i wierne przebywanie u boku cierpiącej osoby przynoszą jej pocieszenie i siłę.

Jeśli chcesz być osobą współczującą, zadaj sobie te trzy pytania, kiedy zobaczysz czyjeś nieszczęście:

- a. Jak ja czułbym się w takiej sytuacji?
- b. Jak ja chciałbym zostać potraktowany?
- c. Jak najlepiej mogę udzielić pomocy?

Historia biblijna

A w tych dniach, gdy było z nim bardzo wielu ludzi i nie mieli co jeść, Jezus przywołał swoich uczniów i powiedział do nich: Żał mi tych ludzi, bo już trzy dni przy mnie trwają, a nie mają co jeść. A jeśli odprawię ich głodnych do domów, zasłabną w drodze, bo niektórzy z nich przyszli z daleka.

Wtedy jego uczniowie odpowiedzieli mu: Skąd tu na pustyni będzie ktoś mógł nakarmić ich chlebem?

I zapytał ich: Ile macie chlebów?

A oni odpowiedzieli: Siedem.

Wtedy nakazał ludziom usiąść na ziemi. I wziął te siedem chlebów, a podziękowawszy, łamał i dawał swoim uczniom, aby kładli przed nimi. I kładli przed ludźmi. Mieli też kilka rybek, które pobłogosławiwszy, również kazał kłaść przed ludźmi. Jedli więc do syta, a pozostałych kawałków zebrali siedem koszy. A tych, którzy jedli, było około czterech tysięcy.

Ewangelia Marka 8:1–9

To jest jeden z najbardziej znanych cudów Jezusa. Teraz przeczytaj jedną z najbardziej znanych Jego przypowieści:

Lecz Jezus odpowiedział: Pewien człowiek schodził z Jerozolimy do Jerycha i wpadł w ręce bandytów, którzy go obrabowali, poranili i odeszli, zostawiając na pół umarłego. A przypadkiem szedł tą drogą pewien kapłan; zobaczył go i ominął. Podobnie i Lewita, gdy dotarł na to miejsce, podszedł, zobaczył go i ominął. Lecz pewien Samarytanin, będąc w podróży, zbliżył się do niego. A gdy go zobaczył, ulitował się nad nim. A podszedłszy, opatrzył mu rany, zalewając je oliwą i winem; potem wsadził go na swoje zwierzę, zawiózł do gospody i opiekował się nim. A nazajutrz, odjeżdżając, wyjął dwa grosze, dał gospodarzowi i powiedział: Opiekuj się nim, a wszystko, co wydasz ponad to, oddam ci, gdy wrócę.

Ewangelia Łukasza 10:30–35

Jezus swoimi słowami i czynami pokazuje nam, że współczucie jest ważną cechą charakteru.

Współczucie

7.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „współczucie” własnymi słowami.
2. Co próbuje wyobrazić sobie współczująca osoba?
3. Jak długo tłum ludzi podążał za Jezusem, zanim dostali od Niego jedzenie?
4. Ile jedzenia Jezus miał na początku? Ile zostało resztek?
5. Kto wydał swoje pieniądze, aby pomóc potrzebującemu?
6. Kto podziękował?

7.2 Dyskusja

1. Wymień trzy wymówki, których mogli użyć kapłan i Lewita, aby nie udzielić pomocy ofierze rabunku.
2. Co Samarytanin musiał poświęcić, aby okazać współczucie ofierze rabunku?
3. Jaka wspólna cecha łączy Jezusa z Samarytaninem?

7.3 Zastosowanie w praktyce

1. W jaki sposób mógłbyś pocieszyć przyjaciela, któremu niedawno zmarł tata?
2. Jak możesz okazać współczucie komuś, kto ma złamaną rękę?
3. W jaki sposób okazałbyś współczucie swojej mamie, kiedy jest bardzo zmęczona?
4. Jak możesz wykazać się empatią wobec kolegi, który nie ma przyjaciół?

Wszyscy bądźcie jednomyślni,
współczujący (...)
1 List Piotra 3:8

Postanawiam być osobą
współczującą.

Podpis

Data

Współczucie

Wiarygodność

Osoba wiarygodna to taka, po której można się spodziewać, że postara się postąpić właściwie w każdej sytuacji. Ludzie wiarygodni wiernie wypełniają swoje obowiązki. Traktują cudzą własność tak jak swoją. Potrafią dochować tajemnicy i dotrzymać słowa.

Funkcjonowanie społeczeństwa opiera się na zaufaniu, ponieważ niemożliwe jest ciągle obserwowanie wszystkich ludzi i sprawdzanie, czy postępują właściwie. Czasami musimy po prostu założyć, że można zaufać innym. Na przykład wierzymy, że rzeczy, które kupujemy, zostały wykonane dobrze, że lekarze, którzy nas leczą, robią to właściwie, że kierowcy dowiozą nas tam, dokąd musimy dotrzeć i tak dalej. Polegamy na sobie nawzajem, aby codziennie otrzymywać to, czego potrzebujemy. Ci, którym nie można ufać, utrudniają życie każdemu.

Ludzie wiarygodni robią wszystko, aby dotrzymać słowa. To oznacza, że zanim złożą obietnicę, dokładnie się zastanowią. Również swoją wiedzę wykorzystują jak najlepiej. Ważną cechą człowieka wiarygodnego jest dochowywanie tajemnic. Zdarzają się jednak sytuacje, gdy nieujawnienie tajemnicy mogłoby narazić kogoś na niebezpieczeństwo. Potrzeba wielkiej mądrości, aby wiedzieć, kiedy lepiej jest wyjawić tajemnicę, a kiedy nie.

Ludzie, którzy są przywódcami, muszą nie tylko być wiarygodni. Potrzebują także mieć wokół siebie zaufanych współpracowników, którzy doradzą im, jak podejmować odpowiednie decyzje. Ponieważ przywódcy nie mogą być ekspertami w każdej dziedzinie i nie zdołają wykonać całej pracy w pojedynkę, potrzebują ludzi, którym mogą zaufać.

Osoba godna zaufania swoją postawą wzmacnia innych — w rodzinie, w pracy, w przyjaźni, w kraju. Wiarygodność jest bardzo ważną cechą charakteru.

Historia biblijna

W Księdze Rodzaju czytamy o człowieku, który był tak wiarygodny, że jego pracodawcy całkowicie mu ufali. Pracował tak rzetelnie, że nawet złe okoliczności przemieniały się w dobro. Miał na imię Józef.

Józef miał jedenastu braci i jedną siostrę. Był ulubionym synem swojego ojca. To sprawiło, że jego bracia byli tak zazdrośni, że sprzedali go przypadkowym handlarzom niewolników. Ci zabrali go do Egiptu. Został kupiony przez ważnego człowieka o imieniu Potifar. Oto co Biblia mówi o Józefie.

Jego pan widział, że PAN jest z nim i że PAN szczęści mu we wszystkim, co on czyni. I Józef znalazł łaskę w jego oczach, i służył mu. Uczynił go zarządcą swego domu i wszystko, co miał, oddał w jego ręce. A od tego czasu, gdy uczynił go zarządcą swego domu i wszystkiego, co miał, PAN błogosławił domowi Egipcjanina ze względu na Józefa. I błogosławieństwo PANA było nad wszystkim, co miał w domu i na polu. Dlatego oddał wszystko, co miał, w ręce Józefa i nie musiał dbać o żadne swoje sprawy, z wyjątkiem chleba, który spożywał.

A Józef był przystojny i miły dla oka. Po tych wydarzeniach żona jego pana zwróciła swe oczy na Józefa i powiedziała: Połóż się ze mną.

Księga Rodzaju 39:3–7

Żona Potifara próbowała namówić Józefa do romansu, ale on odmówił. Wymyśliła więc o nim kłamstwo, w które Potifar uwierzył i wtrącił Józefa do więzienia.

Potem pan Józefa wziął go i oddał do więzienia, tam gdzie sadzano więźniów królewskich.

A PAN był z Józefem, okazał mu miłosierdzie i dał mu łaskę w oczach przełożonego więzienia. Przełożony więzienia oddał więc pod władzę Józefa wszystkich więźniów, którzy byli w więzieniu; a wszystkim, co tam się działo, on zarządzał. A przełożony więzienia nie doglądał tego, co mu powierzył, bo PAN był z nim, i co on czynił, to PAN szczęścił.

Księga Rodzaju 39:20–23

Nawet podczas pobytu w więzieniu Józef był tak wiarygodny, że powierzono mu nadzór nad wszystkimi innymi więźniami i z Bożą pomocą odnosił sukces we wszystkim, co robił.

Pewnej nocy faraonowi przyśnił się sen, który go zaniepokoił i nie wiedział, jakie ma znaczenie. Podczaszy królewski, który spotkał Józefa w więzieniu, powiedział faraonowi, że umie on interpretować sny. Faraon posłał więc po niego. Józef wyjaśnił władcy, że jego sen oznacza, iż w Egipcie przez siedem lat będą obfite zbiory, ale potem nadejdzie siedem lat głodu. Oto, co Józef doradził i co stało się później.

Teraz więc niech faraon znajdzie roztropnego i mądrego człowieka i postawi go nad ziemią Egiptu. Niech faraon tak postąpi i ustanowi urzędników nad ziemią, i zbierze piątą część plonów ziemi Egiptu przez te siedem lat obfitości. Niech zbierają wszelką żywność w tych nadchodzących dobrych latach i zgromadzą zboża do dyspozycji faraona, i niech przechowują żywność w miastach. Żywność ta będzie zapasem dla ziemi na te siedem lat głodu, które będą w ziemi Egiptu, aby ziemia nie niszczała od głodu.

I podobało się to faraonowi i wszystkim jego sługom. Faraon zapytał więc swoje sługi: Czy znajdziemy człowieka mu podobnego, w którym jest Duch Boży?

Potem faraon powiedział do Józefa: Skoro Bóg oznajmił ci to wszystko, nie ma żadnego tak rozumnego i mądrego jak ty. Ty będziesz nad moim domem, a cały mój lud będzie postępować według rozkazu twoich ust. Tylko tronem będę większy od ciebie.

Faraon powiedział jeszcze do Józefa: Oto ustanowiłem cię nad całą ziemią Egiptu. Zdjął więc faraon pierścień z ręki i włożył go na rękę Józefa, oblekł go też w szatę bisiorową, a na szyję włożył mu złoty łańcuch. I kazał go wozić na swoim drugim rydwanie, i wołano przed nim: Na kolana! I ustanowił go rządcą całej ziemi Egiptu.

Potem faraon powiedział do Józefa: Ja jestem faraonem, a bez twego pozwolenia nikt na całej ziemi Egiptu nie podniesie ani ręki, ani nogi. I faraon nadał Józefowi imię Safnat Paneach, i dał mu za żonę Asenat, córkę Potifery, kapłana z On. I Józef wyjechał na całą ziemię Egiptu.

Józef miał trzydzieści lat, gdy stanął przed faraonem, królem Egiptu. Potem Józef odszedł od faraona i objechał całą ziemię Egiptu. A przez tych siedem urodzajnych lat ziemia rodziła obficie. Józef zgromadził całą żywność tych siedmiu lat, która była w ziemi Egiptu, i składał żywność w miastach. Składał w miastach urodzajne plony z otaczających je pól. Józef więc nagromadził zboża tak wiele jak piasku morskiego, aż przestano je liczyć, bo było go bez liku.

Księga Rodzaju 41:33–49

Józef okazywał się wiarygodny w każdych okolicznościach. Był tak uczciwy, że awansował z niewolnika na władcę Egiptu, niższego tylko od faraona.

8.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „wiarygodność” własnymi słowami.
2. Jakie kroki doprowadziły Józefa do stania się drugim najpotężniejszym człowiekiem w Egipcie?
3. Jakie cechy faraon dostrzegł w Józefie?

8.2 Dyskusja

1. Jak inaczej mogłoby potoczyć się życie Józefa, gdyby nie był on wiarygodny?
2. Jak myślisz, dlaczego Bóg pozwolił na to, aby Józef został niesprawiedliwie sprzedany w niewolę, a później również niesprawiedliwie wrzucony do więzienia?

8.3 Zastosowanie w praktyce

1. Co musisz w sobie zmienić, aby być bardziej wiarygodnym?
2. Załóżmy, że twoim zadaniem jest nauczenie kogoś, kto nie jest wiarygodny, aby zdobył zaufanie. Wypisz pięć pomysłów, których byś użył, aby nauczyć go, jak stać się godnym zaufania.
3. Jak postąpiłbyś w każdej z podanych sytuacji, aby okazać się wiarygodnym?
 - a. Przyjaciel prosi cię o bezpieczne przechowanie jego pieniędzy.
 - b. Nauczyciel zadaje klasie zadanie, po czym na chwilę opuszcza klasę.
 - c. Twój tata poprosił cię o pomoc przy pracy, ale w tym czasie kolega chce zagrać z tobą w piłkę nożną.

Pan strzeże wiernych.
Psalm 31:23

Postanawiam być osobą
wiarygodną.

Podpis

Data

Wiarygodność

Lojalność

Bycie lojalnym oznacza wierne trzymanie się ludzi i poglądów, z którymi jesteśmy związani. Jeśli jestem lojalny wobec kogoś, to pod każdym względem zabiegam o jego najwyższe dobro i nigdy go nie skrzywdzę. Jeżeli jestem lojalny wobec idei, bronię jej, kiedy inni się z nią nie zgadzają, i próbuję działać w sposób, który ją podtrzyma. Lojalna osoba nie waha się, dokonując wyboru, ale mocno obstaje przy tym, czemu jest wierna.

Lojalność jest najlepiej widoczna, kiedy przechodzi próbę, czy to przez upływ czasu, czy przez trudności. Jesteśmy lojalni, kiedy pozostajemy wierni naszym przekonaniom, nawet jeśli są one podważane lub wyśmiewane przez innych. Jesteśmy również lojalni, kiedy pozostajemy wierni przyjacielowi, którego wszyscy opuścili.

Dostrzeganie błędów w poglądach, którym jesteśmy oddani, nie oznacza nielojalności. W rzeczywistości bycie lojalnym wymaga od nas czasem wprowadzenia niezbędnych zmian w takich sytuacjach. Lojalność nie oznacza doskonałości, ale pozostanie wiernym.

W miarę jak dorastamy, nasza lojalność może ulegać zmianie. Czasem możemy nawet stwierdzić, że nie jesteśmy w stanie być dłużej lojalni wobec kogoś lub czegoś, ponieważ jest to szkodliwe. Jednak lojalność jest ważna dla osoby z charakterem. Nielojalność i zdrada ranią nas i innych. Jeśli naszą lojalność łatwo podważyć, pokazuje to słabość charakteru.

Historia biblijna

Oto historia biblijna o kimś, kto okazał wielką lojalność. W Księdze Rut jest opisana historia małżeństwa Elimeleka i Noemi, którzy opuścili swoje miasto Betlejem wraz z dwoma synami i przenieśli się do obcej ziemi, Moabu, ponieważ w ich kraju panował głód. Po śmierci Elimeleka Noemi i jej synowie pozostali na obcej ziemi. Synowie wzięli za żony Moabitki. Jedna miała na imię Orfa, a druga Rut. Po dziesięciu latach obaj synowie również zmarli.

Noemi straciła męża i dwóch synów. Postanowiła wrócić do Betlejem. Pomyślała, że Orfa i Rut będą chciały pozostać w Moabie, i nalegała, aby to zrobiły.

I powiedziała Noemi do swych dwóch synowych: Idźcie, niech każda z was powróci do domu swojej matki. Niech PAN okaże wam miłosierdzie, tak jak okazałyście je zmarłym i mnie. Niech PAN sprawi, aby każda z was znalazła pokój w domu swego męża.

I pocałowała je, a one podniosły głosy i zapłakały. I mówiły do niej: Wrócimy raczej z tobą do twego ludu.

Lecz Noemi odpowiedziała: Zawróćcie, moje córki. Czemu chcecie iść ze mną? Czy mam jeszcze w swoim łonie synów, którzy zostaliby waszymi mężami?

Zawróćcie, moje córki, idźcie, bo jestem zbyt stara, aby wyjść za mąż. A nawet gdybym powiedziała: mam jeszcze nadzieję, to choćbym tej nocy wyszła za mąż i również urodziła synów; czy czekałybyście na nich, aż dorosną? Czy ze względu na nich pozostałybyście bez męża? Nie, moje córki. Odczuwam bowiem wielką gorycz ze względu na was, gdyż ręka PANA obróciła się przeciwko mnie.

Księga Rut 1:8–13

A one znowu podniosły głosy i zaczęły płakać. I Orfa pocałowała swoją teściową, ale Rut pozostała przy niej.

Wtedy Noemi powiedziała do niej: Oto twoja szwagierka wróciła do swego ludu i do swoich bogów. Wróć także ty za swoją szwagierką.

Rut jednak odpowiedziała: Nie nalegaj na mnie, abym cię opuściła i odeszła od ciebie. Gdziekolwiek bowiem pójdziesz i ja pójdę, a gdziekolwiek zamieszkaż i ja zamieszkać. Twój lud będzie moim ludem, a twój Bóg będzie moim Bogiem. Gdzie ty umrzesz, tam i ja umrę, i tam będę pogrzebana. Niech mi to PAN uczyni i niech do tego dorzuci, jeśli coś innego niż śmierć oddzieli mnie od ciebie. A gdy Noemi widziała, że uparła się, aby z nią iść, przestała jej odradzać.

Księga Rut 1:14–18

Rut okazała lojalność wobec Noemi swoimi słowami i czynami. Była w stanie dokonać wielkich zmian w swoim życiu, aby pozostać z teściową.

9.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „lojalność” własnymi słowami.
2. W jaki sposób lojalność jest poddawana próbie?
3. Co wychodzi na jaw, gdy jesteśmy nielojalni?
4. Jak długo trwała lojalność Rut wobec Noemi?

9.2 Dyskusja

1. Wymień pięć rzeczy, które Rut chciała dzielić z Noemi. Z czego musiała zrezygnować?
2. Co zmotywowało Rut do okazania takiej lojalności?
3. Jak myślisz, jaką osobą była Noemi, że zasługiwała na taką lojalność?

9.3 Zastosowanie w praktyce

1. Do każdej z poniższych sytuacji dopisz reakcję lojalną i nielojalną.
 - a. Twój przyjaciel poprosił cię o dochowanie tajemnicy.
 - b. Ktoś mówi kłamstwa o twoim przyjacielu.
 - c. Zrobiłeś coś złego, ale każdy wierzy, że to twój przyjaciel jest winny.
2. W jaki sposób możesz okazać lojalność swojej rodzinie?
3. W jaki sposób możesz okazać lojalność swoim przyjaciołom?

Przyjaciel kocha w każdym czasie, a brat rodzi się w nieszczęściu.

Księga Przysłów 17:17

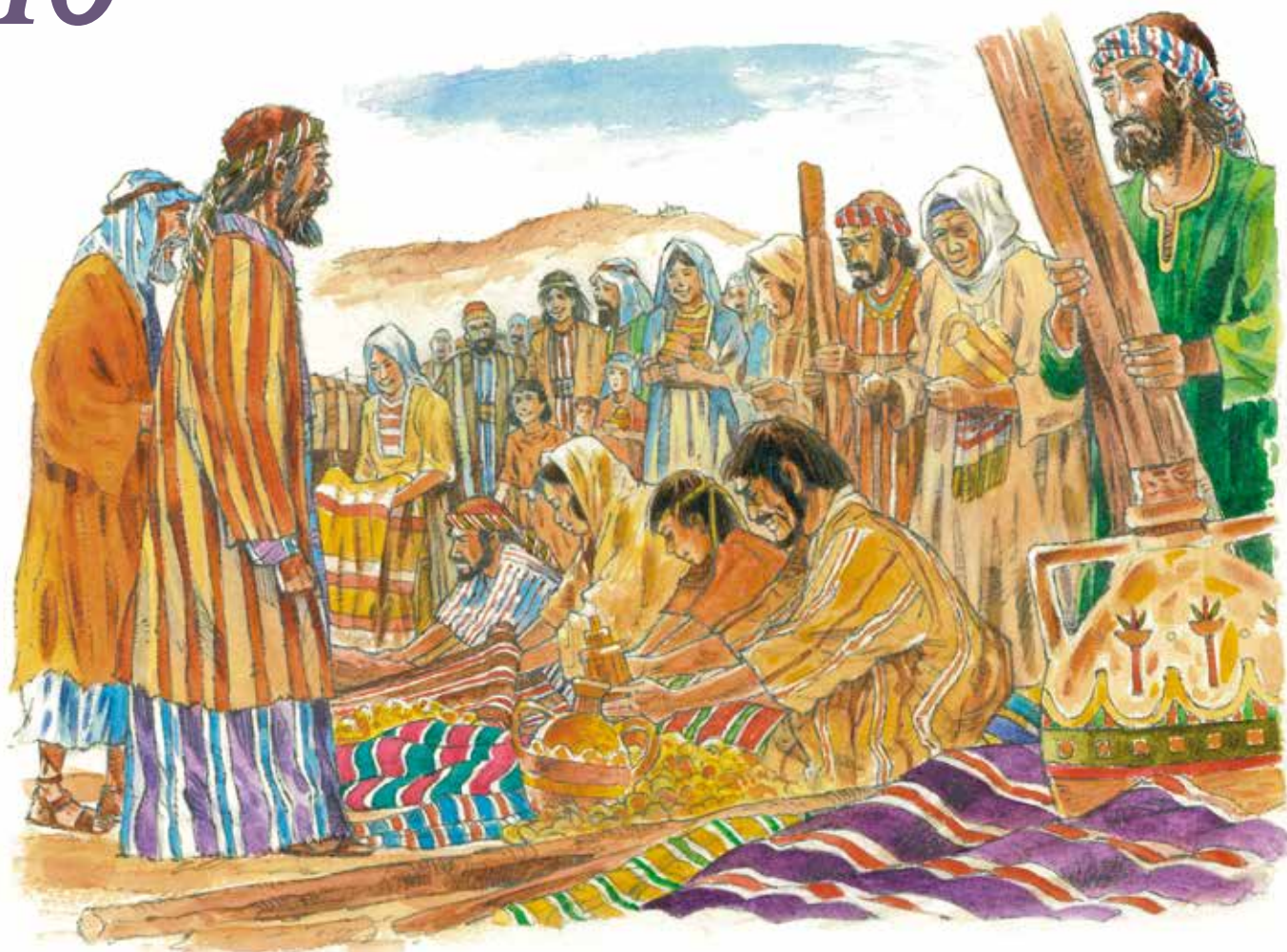

Postanawiam być osobą lojalną.

Podpis

Data

Lojalność

Duch obywatelski

Wszyscy należymy do różnych grup ludzi, dużych lub małych. Każdy z nas jest członkiem swojej rodziny lub szkoły. Może należysz do drużyny sportowej, klubu albo organizacji. W szerszym znaczeniu każdy z nas jest członkiem miasta, w którym mieszka, obywatelem swojego kraju.

Osoba o silnym charakterze znajduje sposoby, by pomóc ludziom wokół siebie. W tym celu korzysta z wielu innych cech, o których rozmawialiśmy wcześniej. Na przykład rodzina dobrze się rozwija, jeśli każdy jej członek ma poczucie odpowiedzialności i szacunek dla siebie nawzajem. Życie w każdym kraju jest lepsze, gdy obywatele są uczciwi, przestrzegają prawa i ciężko pracują. Bycie odpowiedzialnym obywatelem lub członkiem społeczności oznacza przestrzeganie zasad i wypełnianie swoich obowiązków. To także bycie odpowiedzialnym za swoje czyny, aby inni nie musieli wykonywać twojej pracy. Takie drobiazgi jak sprzątanie po sobie lub punktualność pomagają całemu społeczeństwu lepiej funkcjonować. Spróbuj zadać sobie następujące pytanie: Gdyby inna osoba wykonywała swoją pracę w taki sam sposób jak ja, to jak przysłużyłoby się to naszej wspólnej sprawie? Jeśli grupa robi coś złego, powiedzenie prawdy wymaga odwagi. W takich wypadkach dobrzy obywatele mogą służyć jako przykład i zmieniać świat na lepsze.

Historia biblijna

Oto historia o tym, jak Izraelici okazali oddanie swojemu narodowi i Bogu, gdy zaistniała potrzeba zbudowania specjalnego miejsca uwielbienia, zwanego Przybytkiem.

I PAN powiedział do Mojżesza: Powiedz synom Izraela, aby przynieśli mi dar. Od każdego człowieka, który daje dobrowolnie ze swego serca, zbierzcie dar dla mnie.

Księga Wyjścia 25:1–2

I zbudują mi świątynię, abym mieszkał pośród nich.

Księga Wyjścia 25:8

I przyszedł każdy, kogo serce pobudziło, i każdy, w którym duch był ochoczy; i przynieśli PANU dar do wykonania Namiotu Zgromadzenia, na wszelką służbę w nim i na święte szaty. Przychodzili więc mężczyźni i kobiety, każdy, kto był ochotnego serca, i przynosili bransoletki, kolczyki, pierścienie, naszyjniki i wszelkie złote przedmioty i każdy przynosił PANU ofiarę ze złota. Każdy też, kto miał błękitną tkaninę, purpurę, karmazyn, bisior, kozią sierść, skóry baranie farbowane na czerwono i skóry borsucze, przynosił je. Każdy, kto ofiarował dar ze srebra i miedzi, przynosił na ofiarę dla PANA; każdy też, kto miał drewno akacjowe, do wszelkiej pracy tej służby, przynosił je. I wszystkie uzdolnione kobiety przędły swymi rękami i przynosiły to, co naprędkły: z błękitnej tkaniny, purpury, karmazynu i bisioru.

Księga Wyjścia 35:21–26

Wszyscy synowie Izraela przynosili PANU dobrowolną ofiarę, każdy mężczyzna i każda kobieta, w których było serce ochocze do składania ofiar na każde dzieło, które PAN przez Mojżesza rozkazał wykonać.

Potem Mojżesz powiedział do synów Izraela: Oto PAN powołał po imieniu Besalela, syna Uriego, syna Chura, z pokolenia Judy. I nappełnił go Duchem Bożym, mądrością, rozumem i umiejętnością we wszelkim rzemiośle; aby umiejętnie wymyślał wzory, aby wyrabiał ze złota, srebra i miedzi; do obrabiania kamieni do oprawy, do ciosania drewna, aby wykonał wszelkie rodzaje dzieła. Włożył mu w serce też zdolność, aby mógł uczyć innych, on, i Oholiab, syn Achisamaka, z pokolenia Dana. Nappełnił ich mądrością serca, aby wykonywali wszelkie rzemiosło rytownicze, obmyślanie projektów, hafciarskie z błękitnej tkaniny, purpury, karmazynu i bisioru i tkackie, aby obmyślali i zrecznie wykonywali każdą pracę.

Księga Wyjścia 35:29–35

I Mojżesz wezwał Besalela i Oholiaba, i każdego uzdolnionego mężczyznę, któremu PAN włożył w serce mądrość, którego serce pobudziło, aby przystąpić do wykonywania tej pracy. I wzięli od Mojżesza wszystkie dary, które synowie Izraela przynieśli na dzieło służby w świątyni, aby ją wykonać. Oni zaś nadal przynosili mu dobrowolne dary każdego poranka. Przyszli więc wszyscy uzdolnieni, którzy wykonywali wszelką pracę przy świątyni, każdy od swojej pracy, którą wykonywał. I powiedzieli do Mojżesza: Lud przynosi dużo więcej niż potrzeba do wykonania tej służby, którą PAN rozkazał uczynić.

Mojżesz rozkazał więc, aby ogłoszono w obozie: Niech już ani mężczyzna, ani kobieta nie przynosi więcej ofiar na budowę świątyni. I powstrzymano lud od ich przynoszenia. Bo to, co mieli, wystarczyło do wykonania wszelkiej pracy, a nawet zbywało.

Księga Wjścia 36:2–7

Ci ludzie naprawdę chcieli pomóc w budowie Przybytku. Dobrowolnie ofiarowali swoje cenne rzeczy i składali dary na wspólny projekt. Dali tak dużo, że aż zbywało.

10.1 Pytania z lekcji

1. Zdefiniuj „obywatelstwo” własnymi słowami.
2. Ile każda rodzina była zmuszona oddać na Przybytek?
3. Gdzie Besalel, główny artysta, otrzymał swoje wykształcenie?
4. Jaką niezwiązaną ze sztuką zdolność miał Besalel?

10.2 Dyskusja

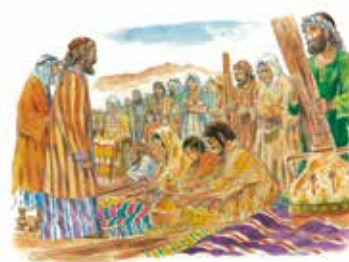
1. Jak myślisz, dlaczego Bóg chciał, aby każdy wziął udział w budowie Przybytku?

10.3 Zastosowanie w praktyce

1. W jakie projekty mógłbyś się zaangażować w swojej szkole, w kościele albo w mieście, w którym mieszkasz?

Lepiej jest dwóm niż jednemu, gdyż mają dobry pożytek ze swojej pracy (...). A jeśli kto przemaga jednego, to dwaj stawiają mu czoła, a potrójny sznur nie rozerwie się tak łatwo.

Księga Kaznodziei 4:9, 12

Postanawiam być dobrym obywatelem.

Podpis

Data

Duch obywatelski